

Макроэкономикалық көрсеткіш – жалпы экономика бойынша өндіру мен тұтыну көлемі, кірістер мен шығыстар, тұрмыс деңгейі, экономика құрамы, экспорт пен импорт, экономикалық өсу қарқыны, т.б. көрсеткіштер.

Жалпы Ішкі Өнім

Жалпы Ішкі Өнім, ЖІӨ (ағылш. *Gross Domestic Product*) – мемлекет территориясындағы барлық өндірушілердің белгілі бір кезең ішінде өндірген түпкі тауарлары мен көрсеткен қызметтерінің нарықтық құнын білдіретін жиынтық көрсеткіш. Бұл атауды ең алғаш Саймон Кузнец ұсынды.

Жалпы Ұлттық өнім

Басқа елдерде көптен бері кең қолданылып келе жатқанымен, отандық тәжірибеге 1988 жылдан енгізілген. Бір адамға шаққанда нақты ЖҰӨ-нің өсімі халықтың тұрмыс деңгейінің басты көрсеткіші болып табылады. ЖҰӨ бір елдің нарықтық баға бойынша өнімін құрайды. Оған сол елде және сол елдің нарықтық баға бойынша шығарылған өнім құны да кіреді. ЖҰӨ-нің жалпы ұлттық табыстан айырмашылығы — оған өндірістік және амортизациясы және сыртқы экономикалық қорлардың жүйелер мен түсетін табыстар да кіреді.

Жалпы Ұлттық Өнім (ЖҰӨ) – макроэкономикалық жиынтық көрсеткіш. Бір адамға шаққанда нақты ЖҰӨ-нің өсімі халықтың тұрмыс деңгейінің басты көрсеткіші болып табылады. ЖҰӨ бір елдің нарықтық баға бойынша есептелген, жыл бойы шығарған дайын өнімін құрайды.

Таза ұлттық өнім

Таза ұлттық өнім – өндірілген өнімнің өнім шығару барысында тозған өндіріс құрал-жабдығын ауыстыру (амортизация) үшін қажет бөлігін шегеріп тастағандағы жалпы ұлттық өнім.

Таза ұлттық өнім жалпы ұлттық өнім сияқты жер, капитал, жұмыс күші, басқарушылық машық-дағды сияқты ресурстардың көмегімен жасалады. Ресурстардың ұлттық өнімді жасауға қосылған ағымдағы үлесі пайдаға салынатын жанама салықты шегергендегі Таза ұлттық өнімді көрсетеді. Пайдаға салынатын жанама салықтарды қоспағанда қоғамның ұлттық табысын құрайды.

Демек, жалпы ұлттық өнім – брутто болса, таза ұлттық өнім – нетто. Жалпы ұлттық өнім капиталдың тозымпұлын шегеріп тастағандағы жалпы ұлттық табысқа тең, ал таза ұлттық өнім таза ұлттық табысқа тең. Таза ұлттық өнім – өнім көлемінің неғұрлым жетілдірілген көрсеткіші, өндірістің осы жылғы таза

Ұлттық табыс - таза ұлттық өнімді жасаудың ресурстарды жұмсау тұрғысынан қаншаға түсетінін көрсетеді, өнімнің ағымдағы көлемінің оны жасауға пайдаланылған экономикалық ресурстардың нарықтық бағасын айқындайды.

